РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Д.О. Корчевський

Україна, м. Одеса, Комп'ютерна академія "ШАГ"

Компетентний фахівець є індивідуальністю, яка усвідомлює і рефлексує власні цінності, зіставляє, оцінює себе, проектує своє майбутнє. Тому знання, уміння та навички, засоби діяльності є матеріалом для формування особистості, причому знання визначаються не тільки як певний обсяг інформації, а як уявлення про світ, що накладається на власний соціокультурний, духовний досвід індивіда [3]. Такий фахівець виходить за рамки предметної галузі своєї професії, він повинен мати певний творчий потенціал саморозвитку. Таким чином, на актуальність впровадження компетентнісного підходу вказує стійкий попит на особистість з розвинутим інтелектом, здатну конструктивно спілкуватися у багатофакторному світі, ефективно обробляти інформацію, продукувати ідеї, успішно вирішувати конкретні життєві та професійні проблеми. Перехід від кваліфікаційної до компетентнісної моделі випускника передбачає, що цілі освіти пов'язуються не тільки з виконанням кон-кретних фахових функцій, але й з інтегрованими вимогами до результату освітнього процесу.

На думку І. Зязюна, комп'ютінг зумовлює революцію - все, що відбувається у цій сфері призводить до змін в історії людства з неіснуючою до цього швидкістю. Коли ідеться про різні види комп'ютерної революції (у сферах всеохоплюючого - pervasive, повсюдного - ubiquitous, мобільного - mobile і навіть соціального - social комп'ютінга), можна бути впевненим, що коп'ютінг впливає на способи взаємодії людей, на методи побудови будинків і міст, на методи учіння людей, на способи розважання і ін. Комп'ютерні технології впливають майже на всі сфери людського життя і змінюють його [2]. ЗавдяКи комп'ютерним технологіям зростають можливості міжлюдської комунікації, але це не означає, що комунікації стають більш ефективними. Крім того, взаємодія людей з комп'ютерами продовжує залишатися далеко не ідеальною, і дуже часто лише грамотні та спеціально підготовлені люди можуть безпосередньо користуватися перевагами комп'ютерної технології.

Особистісні якості спеціаліста можна поділити на загальні, розвиток яких однаково важливий для всіх фахівців, та спеціальні, які враховують особливість професії. Майбутній фахівець повинен володіти комплексом морально-естетичних якостей: гуманізмом, високою культурою, ввічливістю, чесністю, вимогливістю. Також велике значення для успішної професійної діяльності майбутнього спеціаліста мають вольові якості. До них належить витримка (володіння собою), наполегливість, терпимість, вимогливість, рішучість, сміливість [5]. Інтелектуальні якості підкріплюють професійні уміння фахівця, допомагають йому знаходити правильні рішення у своїй роботі, зумовлюють ефективність творчості, пошуку нових, неординарних шляхів вирішення проблем. Серед цих якостей – чіткість і логіка мислення, його критичність, творча уява, винахідливість, дотепність. Особливу роль у майбутній професійній діяльності відіграє оперативність мислення, що характеризує його здатність швидко знаходити оптимальне вирішення професійних завдань.

Нині виявлені вимоги до особи і діяльності фахівців в області інформаційних технологій [1]: знання основних видів і принципів функціонування телекомунікаційних систем; уміння використати засоби телекомунікацій (електронна пошта, телефонференції, спілкування в режимі реального часу і тому подібне) для обміну інформацією з іншими користувачами; володіння навичками інформаційної «навігації» в мережі; уміння працювати з інформаційними ресурсами мережі (мережевими базами даних, інформаційними службами тощо); уміння вести діалог з іншими користувачами мережі; уміння використати телекомунікації як інструмент пізнання для вирішення завдань в різних предметних областях.

Поняття мобільності стало об'єктом спеціального наукового дослідження порівняно недавно, в другій половині XX ст., хоча було введено в науковий обіг майже на сто років раніше [4]. У центрі уваги педагогіки опиняються проблеми формування індивідуальної професійної мобільності людини. З цієї точки зору набуває значущості вивчення структури і сутнісних особливостей цього феномену як особової якості, оскільки це знання дозволить спрямувати освітній процес в усій сукупності його складових на формування цієї якості особистості учня чи студента. Нині проблеми формування професійної мобільності розглядаються багатьма дослідниками з позицій компетентностного підходу: в основу формування професійної мобільності майбутніх

фахівців мають бути покладені професійні компетенції, які мають широкий радіус дії і дозволяють виходити за межі однієї групи професій, професійно і психологічно готують фахівця до освоєння нових професій, забезпечують готовність до інновацій в професійній діяльності. Важливими і необхідними складовими професійної мобільності являються ключові і професійні компетентності і особистнісні якості і властивості, які в сукупності забезпечують внутрішню професійну мобільність, що обумовлюють професійний розвиток і особистнісно-професійну самореалізацію у сучасному світі, що динамічно розвивається.

Доцільність використання компетентнісного та інтегративного підходів зумовлена необхідністю забезпечення неперервності і цілісності професійного становлення особистості майбутнього фахівця; поєднання традиційного та інноваційного в професійній освіті; розуміння інтеграції як сутнісної характеристики освіти; орієнтація освіти на самопізнання, саморозвиток, самовиховання і самореалізацію кожного студента.

Система інтегративного змісту професійної підготовки майбутніх фахівців комп’ютерного профілю забезпечує можливість постійного поповнення знань та розширення практичних умінь та навичок; формування конкурентоспроможного професіонала на основі сформованих інтегрованих знань, практичних умінь, навичок. Побудова системи інтегративного змісту професійної підготовки здійснюється на засадах системного, синергетичного, компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів. Філософсько-методологічний рівень дослідження забезпечує історичні, філософські та теоретико-методологічні передумови формування інтеграції змісту професійної підготовки, реалізується через низку методологічних засад та принципів побудови цієї системи та забезпечує коректний вибір теоретичних підходів та концептуальних засад дослідження. Теоретичний рівень визначає ключові поняття дослідження та їх генезис, без яких неможливе розуміння сутності досліджуваного процесу і містить наукове обґрунтування інтеграції змісту професійної підготовки майбутніх фахівців комп'ютерного профілю. На методичному рівні система інтегративного змісту підготовки майбутніх фахівців комп'ютерного профілю враховує особливості як конкретної спеціалізації, так і типу навчального закладу.

1. Альшанская Т. В. Моделирование содержания дисциплин по выбору в процессе подготовки специалистов по информационным технологиям в колледже: автореф. дис. на стиск. ученой степ. канд.

пед. наук: спец. 13.00.08 – «Теория и методика профессионального образования» / Т. В Альшанская. – Н.Новгород, 2006. – 23с

2. Зязюн І. А. Антропологічний вимір комп'ютерних технологій / І. А. Зязюн // Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи. Збірник наукових праць. Частина 1. / За редакцією М. М. Козяра та Н. Г. Ничкало. – Львів: ЛДУ БЖД, 2009. – С. 6-13.
3. Локшина О. Розвиток компетентнісного підходу в освіті Європейського Союзу / О. Локшина // Шлях освіти. – 2007. – №1. – С. 16 – 21.
4. Степанова И. А. Профессиональная мобильность педагога как научно-педагогический феномен / И. А. Степанова // Образование и наука: известия уральского отделения российской академии образования. Журнал теоретических и прикладных исследований. – 2009 – № 5(62) С.38 – 46.
5. Уйсімбаєва Н. В. Формування професійної компетентності майбутніх економістів в процесі науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах І–ІІ рівня акредитації: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / Н В . Уйсімбаєва. — Кіровоград, 2006. — 183с.